

Column

ARTHUR VAN AMERONGEN

Illustratie Berto Martínez

Kittelaar

Ik had het publiek van de columnistenmarathon het liefst verteld over de mannelijke g-spot.

Ik wilde nog zo veel zeggen tijdens de columnistenmarathon in de Rode Hoed, maar ik had maar een minuut. Zo wilde ik dieper ingaan op de geruchtmakende clitorisspecial in *de Volkskrant*. Ook mannen hebben een kittelaar en die zit in de prostaat. Het melken van deze voorstanderklier veroorzaakt een bijzonder aangenaam gevoel, zonder de stigmatiserende *toxic masculinity* van de spuitende roede.

De mannelijke Gräfenberg-plek dus.

Mijn bijdrage in de Rode Hoed ging echter over een baby-egeltje. De bomvolle kerk had veel liever gehoord van welke columnist ik het meeste houd (Sheila Sitalsing), welke column ik nooit meer zou schrijven (die met het baby-egeltje), welke column ik het leukst vond om te schrijven (over mijn honden die een egel slopen) en wat mijn omgang is met de sociale media op de dag dat de column verschijnt (ik verspreid het cursiefje via Hyves).

Ik had het publiek graag willen uitleggen hoe mijn column tot stand komt: zonder goddelijke inspiratie, want het is een puur ambachtelijke handeling die je zelfs een aap kunt aanleren.

Omdat ik geen televisie kijk, kan ik nooit reageren op kwesties die de lezers bezighouden (*DWDD*, *Pauw* en *Jinek*). Daarom schrijf ik noodgedwongen over mijn moeder en mijn honden. Verder lieg ik alles bij elkaar, want ik ben helemaal geen zielige, eenzame, obese sukkel met een doodswens. Wel waar is dat ik een vriendin heb, op gezette tijden comazuip en twee keer per maand krek rook met personen van kleur en kommersjele sekswerksters in Olhão.

Laura de Jong, die de marathon organiseerde, dacht dat ik zou bibberen van de zenuwen omdat ik in een column had geschreven dat ik aan plankenkoorts lijd. Ik stelde Laura gerust en verklapte haar dat ik tijdens een voordracht altijd fantaseer dat alle toehoorders in hun blote nakie zitten.

Dat hielp enorm in de Rode Hoed.

Ik had een paar straatarme kunstbroeders meegenomen, die zich als hongerige wolven op het buffet en de drank voor de columnisten stortten. Laura en meneer Remarque zeiden er wijselijk niks van.

Het deed mij denken aan *Een lezing op het platteland*, in de bundel *Tien vrolijke verhalen* van Gerard Reve. Daarin wordt een vermogende kunstbeschermer uitgevrotten door een roedel bohemians.

Over mecenasen gesproken: tijdens de Meet & Greet kreeg ik diverse oneerbare voorstellen van lezeressen (van achteren lyceum, van voren museum) en kon ik in een uurtje meer verdienen dan met tien columns. En ik was niet eens over mijn kittelaar begonnen.

Illustratie Gabriël Kousbroek

Land van afkomst

INTERVIEW VINCENT VAN DER VALK

Dankzij zijn jaren in het buitenland leerde acteur **Vincent van der Valk** (33) dat niemand recht heeft op de enige waarheid. ‘De onwetendheid in Nederland is soms genant.’

Door **Robert Vuijsje** Foto **Casper Kofi**

Overlever

Vincent van der Valk was 16 toen hij in zijn eentje voor twee jaar naar Hongkong verhuisde. ‘Ik wilde me niet verhouden tot de norm van de sociale hiërarchie op een middelbare school, met die gekke wetten van de jungle. Daar werd ik niet gelukkig van. Ik wilde stoppen en naar de toneelschool gaan, maar ik was nog te jong.’

‘De United World Colleges selecteren scholieren van over de hele wereld om culturen bij elkaar te brengen. Dat doen ze met beurzen, zodat de leerlingen ook echt uit alle landen kunnen komen. In Hongkong woonde ik op een campus met zeventig nationaliteiten. Een norm bestond daar niet. Wie zegt wat normaal is, als je tussen zeventig nationaliteiten zit? Op die school gingen ze interessanter om met de vragen waar ik mee zat. Onderwijs hoeft niet alleen te bestaan uit sommetjes en woordjes leren.’

Daarna vertrok Van der Valk voor een jaar naar een toneelschool in New York. ‘Met de metro naar school, in New York wonen was intens. Maar na een jaar ging ik weg, ik was niet meer welkom op die school. Ik vond het toneelonderwijs niet goed en bevraagde hun systeem, ook tijdens de lessen. Dat was irritant voor mijn medeleerlingen.’

‘De docenten vonden dat ik aandacht zocht. Ze zetten me op een stoel voor de klas en zeiden: wat is jouw probleem? Ik antwoordde dat het me verbaasde hoe weinig ruimte er bestond voor vragen. En dat ik soms niet eens zin had om naar school te komen, terwijl toneelspelen mijn grootste passie is. Toen vroegen de leraren of ik dat probleem ook in bed had.’

Waarom kwam je na die jaren terug naar Nederland?

‘In New York had ik gepraat met mensen die zeiden dat ik gek was als ik niet naar de toneelschool in Maastricht ging. In Amerika zou je een masteropleiding moeten doen aan Columbia of Yale om in de buurt te komen van het niveau op een Nederlandse toneelschool. Ik kwam terug om artistiek-inhoudelijke redenen.

Mijn hang naar avontuur in het buitenland werd ondergeschikt aan de inhoud: een acteur, schrijver en kunstenaar worden.’

Voel je je een Nederlander?

‘Ja, maar voor de helft niet. Ik denk dat ik een grotere intensiteit heb. Als ik met passie praat en het vuur in mijn ogen komt, merk ik dat anderen soms stilvallen en proberen me rustig te krijgen. Je kunt zeggen dat het persoonlijk is, maar je kunt er ook naar kijken als: dat is cultuur. Mijn moeder komt uit IJsland, daar heb ik gewoond tot ik 6 was.’

‘Het grootste verschil tussen Nederland en IJsland is de natuur. Die is in

‘Als mens sta je niet centraal. De fysieke wereld is niet het enige dat bestaat’

IJsland zo extreem dat het culturele gevolgen heeft. In Nederland kun je zien wat er is, zo ver als het oog reikt. Daarom zijn wij nuchter: ik zie het toch? In IJsland kan van de ene op de andere minuut door een sneeuwstorm de situatie zo veranderen dat je helemaal niets meer ziet. Het leidt tot mystiek. De een zegt: het is een manier om met de natuur om te gaan, de ander ziet het als iets spiritueels.

‘Het mooiste verhaal dat ik ken, komt uit de jaren zeventig. In IJsland wilden ze een snelweg bouwen, dwars door een rotssteen die belangrijk was in het elfenrijk. De eerste dag werd de aanleg uitgesteld door een sneeuwstorm. Daarna werden alle bouwvakkers ziek. Uiteindelijk hebben ze de weg om die steen heen gebouwd. Over de elfen die daar zogenaamd leven, kun je denken wat

je wilt, maar je moet er niet mee fucken – zo iets. In de kern is het dit: als mens sta je niet centraal. De fysieke wereld is niet het enige dat bestaat.

‘Omdat IJsland zo’n klein land is met zo weinig inwoners, kunnen er sneller veranderingen plaatsvinden. Eerst leefden de IJslanders in grote armoede, onder erbarmelijke omstandigheden, waarin ze een beetje vis probeerden te vangen om te overleven. Na de komst van een Amerikaanse legerbasis waren ze plotseling rijk. De extremen worden sneller opgezocht. Dat de wereldwijde economische crisis begon met Icesave, was geen toeval.

‘IJslanders zijn progressief en open. IJsland heeft de grootste gelijkheid tussen mannen en vrouwen, en dat is heel snel gegaan. Maar ik heb ook een andere kant meegemaakt, die me beangstigde. Door de overlevingsmodus gaat hun trots verder dan in Nederland. Een soort oergevoel: dit is ons land. Dat nationalisme kan omslaan in een betoog waarin ze beweren dat ze een superieur volk zijn.’

Kijk je door die buitenlandse jaren anders naar Nederland?

‘Ik heb geleerd dat alles een kwestie van perspectief is. Hoe je naar de wereld kijkt, is zo veranderlijk en afhankelijk van hoe en waar je bent opgegroeid en van welke verhalen je hebt gehoord. Wat jij hebt meegekregen, geeft je geen recht op de enige waarheid.’

‘In Hongkong deelde ik een kamer met een jongen uit Tanzania. De oorlog in Irak brak uit en ik wilde protesten organiseren. Hij had geen interesse. Ik beseftte dat idealisme een luxe is. Als ik de school daar verpestte, kon ik terugvallen op de sociale zekerheid van Nederland. Hij kon zich niet permitteren geen goede cijfers te halen. Het was de enige mogelijkheid om zijn familie te onderhouden.’

‘Ik kan me boos maken over het gebrek aan bereidheid ons te verplaatsen in een ander. De onwetendheid in Nederland is soms genant. Onwetendheid kun je mooi dragen, in bescheidenheid. Maar de combinatie van onwetendheid en arrogantie is zo lelijk.’

In gesprek

Schrijver Robert Vuijsje (*Alleen maar nette mensen*, *Beste vriend*) interviewt voor V Nederlanders over de rol die afkomst speelt in hun leven. Hij spreekt onder anderen nog met zangeres Carolina Dijkhuizen (Colombiaans) en acteur André Dongelmans (Ghanees).

Vincent van der Valk (Nederland, 1985) speelde in de tv-serie *Klem* en is vanaf 17/3 te zien in de nieuwe tv-serie *Zeven kleine criminelen* (Zapp). Hij speelt de hoofdrol in de film *Nocturne*, die op 28/1 op het International Film Festival Rotterdam in première gaat en vanaf half april in de bioscoop te zien is. Ook speelt hij de hoofdrol in het toneelstuk *Caligula* van Theater Utrecht (tournee vanaf 26/1) en is hij vanaf 14/6 op Oerol te zien in de nieuwe solo-voorstelling *Immens*.